

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
929-08

meddelad i Stockholm den 30 oktober 2008

KLAGANDE

Länsstyrelsen i Stockholms län
Företagsenheten
Box 22067
104 22 Stockholm

MOTPART

AA

Ombud: Jur. kand. Jonas Tamm
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrättens i Stockholm dom den 16 januari 2008 i mål nr 7613-07
(bilaga)

SAKEN

Taxiförarlegitimation

YRKANDEN M.M.

Länsstyrelsen yrkar att Regeringsrätten undanröjer kammarrättens dom och fastställer länsrättens dom. Till stöd för överklagandet anför länsstyrelsen bl.a. följande. AA har dömts för

misshandel av sin hustru. Gärningen har bedömts som misshandel av normalgraden. Påföljden har bestämts till villkorlig dom med samhällstjänst i 50 timmar. En taxiförarlegitimation bör återkallas så snart föraren gjort sig skyldig till sådan brottslighet som rubbar tilliten till honom som yrkesutövare. Brott mot person och mer allvarliga tillgreppsbrott bör i allmänhet leda till att föraren bedöms som olämplig (prop. 1993/94:168 s. 40–41). Fall då varning ansetts mer motiverat är, enligt förarbetena, situationer av lindrigare fall av brister i vandeln i form av mindre allvarliga brott. En person som blivit dömd för misshandel av normalgraden ska anses olämplig att tjänstgöra som taxiförare oavsett om det handlar om avslag på en ansökan om taxiförarlegitimation eller återkallelse av taxiförarlegitimation. Länsstyrelsen bedömer att en misshandel som skett i ett privat förhållande är av lika allvarlig art som en misshandel som skett i taxiförarens yrkesutövning. I båda fallen visar taxiföraren att han är olämplig att tjänstgöra som förare i taxitrafik och vederbörandes taxiförarlegitimation ska därför återkallas.

AA bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Den brottslighet han gjort sig skyldig till kan inte anses vara av sådan allvarlig art att hans taxiförarlegitimation bör återkallas. Med hänsyn till omständigheterna i målet, bl.a. att han inte tidigare gjort sig skyldig till brott och att det inte finns några anmärkningar mot honom avseende hans yrkesutövning, är en varning mer motiverad än återkallelse. Som kammarrätten ansett måste rimligtvis de omständigheter som ska leda till återkallelse vara av en sådan art att dessa motiverar en återkallelsetid om lägst tre år. Det är gärningen i det enskilda fallet och inte brottstypen som sådan som ska värderas med utgångspunkt från taxiförarverksamhetens krav. Länsstyrelsen har åberopat ett förarbetsuttalande att brott mot person i allmänhet ska leda till att föraren bedöms olämplig. Uttalandet återfinns i ett avsnitt som berör den lämplighetsprövning som ska göras innan taxiförarlegitimation kan utfärdas och bör inte tillmätas någon större vikt i ett fall som det förevarande då fråga är om legitimationen ska återkallas. Till stöd för denna uppfattning åberopas RÅ 1993 ref. 71. Där konstaterade Regeringsrätten att lämplighetsprövningen inför en tillståndsgivning kan komma att bli strängare än den som företas vid en återkallelseprövning då förutsättningarna vid de olika bedömningarna skiljer sig åt i väsentliga avseenden.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 3 kap. 1 § yrkestrafiklagen (1998:490) får en personbil eller en lätt lastbil föras i linjetrafik eller taxitrafik endast av den som har taxiförarlegitimation. Sådan legitimation får enligt 3 § ges till den som, utöver vissa andra villkor, i fråga om yrkeskunnande och laglydnad bedöms vara lämplig att tjänstgöra som förare i taxitrafik. En taxiförarlegitimation ska enligt 5 kap. 6 § återkallas om innehavaren genom brottslig gärning eller på grund av andra missförhållanden har visat sig olämplig att tjänstgöra som förare i linjetrafik eller taxitrafik. Om missförhållandena inte är så allvarliga att tillståndet bör återkallas kan i stället varning meddelas.

AA erhöll taxiförarlegitimation år 2004. Han dömdes den 16 maj 2007 av Solna tingsrätt för misshandel till villkorlig dom med samhällstjänst 50 timmar. Av domen framgår att AA den 27 december 2006 gjort sig skyldig till misshandel av sin hustru. I det nu aktuella målet är fråga om AA genom detta brott visat sig olämplig att tjänstgöra som taxiförare, och om hans taxiförarlegitimation som en följd härav bör återkallas eller om varning kan anses vara en tillräcklig åtgärd.

När det gäller bakgrunden till de aktuella bestämmelserna kan nämnas följande. Den 1 augusti 1994 infördes i då gällande yrkestrafiklag (1988:263) regler om särskild legitimation för förare i taxitrafik. För sådan legitimation angavs samma krav på lämplighet som enligt nu gällande bestämmelser, och det stadgades också att återkallelse skulle ske om föraren genom brottslig gärning visat sig olämplig. I förarbetena anfördes väsentligen följande som skäl för denna vandelsprövning. En passagerare i ett taxifordon är i hög grad beroende av den enskilde förarens agerande. För resenärens trygghet är taxiförarens pålitlighet, ärlighet och yrkesskicklighet helt avgörande. Stor vikt bör därför läggas vid förarnas egenskaper och inte endast vid taxiägarnas och den tekniska utrustningens. Brott mot person och mera allvarliga tillgreppsbrott bör i allmänhet leda till att föraren bedöms olämplig. Exempelvis vid sexualbrott och våldsbrott bör legitimation vägras även om brottet i sig varit av relativt lindrig karaktär. (Prop. 1993/94:168 s. 23 och 41.)

De nu nämnda uttalandena i förarbetena avsåg i första hand den prövning som ska göras i samband med utfärdande av en taxiförarlegitimation. Sådan brottslighet som innebär att en sökande inte kan anses lämplig att erhålla legitimation torde emellertid normalt också medföra att en omprövning av legitimationen ska ske (jfr prop. 1997/98:63 s. 91 f.)

En återkallelse av en legitimation att utöva ett yrke är en ingripande åtgärd, som förutsätter en individuell prövning. Visserligen torde återkallelse av en taxiförarlegitimation regelmässigt komma i fråga vid vissa former av brottslighet som innebär att den dömda får betraktas som direkt olämplig som taxiförare, exempelvis våldtäkt. Men när återkallelsen i andra fall aktualiseras av händelser eller omständigheter som saknar kopplingar till taxiverksamheten måste enligt Regeringsrättens mening en schabloniserad tillämpning undvikas.

Det torde vanligen finnas skäl att ifrågasätta en taxiförares legitimation om denne dömts för våldsbrott. AA är dömd för misshandel som inte bedömts som ringa brott. Han har således gjort sig skyldig till ett brott mot person som inte kan betraktas som mindre allvarligt. Enbart det förhållandet att någon dömts för misshandel av normalgraden bör emellertid inte med automatik medföra återkallelse av legitimationen. För att återkallelse ska ske bör krävas att den bedömningen görs att brottet rubbar förtroendet för taxiföraren att svara för resenärernas trygghet. Regeringsrätten beaktar här att AA vid tidpunkten för tingsrättens dom inte tidigare förekom i belastningsregistret. Det har heller inte framkommit några andra anmärkningar mot hans laglydnad, vare sig i anknytning till taxitrafiken eller i övrigt. Även om det misshandelsbrott AA gjort sig skyldig till är av allvarligt slag, har det inte visats att det föreligger några beröringspunkter mellan brottet och hans yrkesutövning. Mot denna bakgrund finner Regeringsrätten att omständigheterna är sådana att taxiförarlegitimationen inte bör återkallas. I stället bör, som kammarrätten funnit, varning meddelas.

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten avslår överklagandet.

Kjerstin Nordborg

Lennart Hamberg

Carl Gustav Fernlund

Henrik Jermsten

Olle Stenman

Charlotte Mattsson
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd II
Föredraget 2008-10-01